

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **AGICOA Europe**, se sídlem 25-27 Zone Industrielle de Kehlen, 8287 Luxembourg, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, o. s., IČ: 65401875, se sídlem Krátkého 1, Praha 9, zast. JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph. D., advokátem, se sídlem Voršilská 130/10, Praha 1, II) INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově-obrazových záznamů, o. s., IČ: 00537772, se sídlem Na Poříčí 1066/27, Praha 1, III) OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o. s., IČ: 63839997, Čs. armády 786/20, Praha 6, IV) Ochranná organizace autorská - Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, o. s., IČ: 60166916, se sídlem Žitná 1575/49, Praha 1, zast. JUDr. Martinem Piškulou, advokátem, se sídlem Neumannova 1476/5, Praha 5, v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osob zúčastněných na řízení I) a IV) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2013, č. j. 10 A 54/2010 - 370,

t a k t o :

Kasačním stížnostem **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 7. 12. 2009, č. j. MK 10817/2009 OLP, ministr kultury zamítl rozklad podaný žalobcem a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2009, č. j. MK 5299/2009 OAP. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení oprávnění k výkonu kolektivní správy autorských práv v České republice podle § 98 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 5. 2013, č. j. 10 A 54/2010 - 370, obě zmíněná správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti směřující proti tomuto rozsudku žalovaný mimo jiné požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vyslovil přesvědčení, že postup podle právního názoru Městského soudu v Praze vyjadřujícího neaplikovatelnost ustanovení § 98 odst. 6 písm. c) autorského zákona (zákonného monopolu ve výkonu kolektivní správy práv) a obecné vyloučení zahraničních subjektů vykonávajících kolektivní správu práv v souladu právním řádem některého z členských států EU z „povolovacího režimu“, by v České republice vyvolal z hlediska právní jistoty zcela neúnosnou situaci. O oprávnění k výkonu kolektivní správy práv k týmž předmětům ochrany a týchž práv by s úspěchem mohly žádat další subjekty. Nebyla by respektována

dlouhodobě aplikovaná právní úprava kolektivní správy práv a v důsledcích zasahujících do předmětných částí oprávnění kolektivních správců INTERGRAM, DILIA, OSA, OOA-S, potažmo i OAZA, by byl způsoben rozvrat ve výkonu kolektivní správy. Stav právní nejistoty by nastal jak pro oprávněné osoby (nositele práv zastupované kolektivními správci práv), tak zejména pro osoby povinné uzavírat s kolektivními správci licenční smlouvy, opravňující k užití autorských děl a dalších předmětů ochrany, a dále pro osoby povinné platit odměny stanovené autorským zákonem. Pro uživatele a osoby povinné platit odměny podle autorského zákona by tato nejistota mohla být vítanou záminkou k neplnění zákonem stanovených povinností. Žalovaný má za to, že by k případnému nezbytnému zásadnímu koncepčnímu posunu v právní úpravě a ve výkonu kolektivní správy práv mělo dojít až po jednoznačném vyjasnění sporných výkladových otázek, s čímž souvisí i nezbytnost položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU jakožto orgánu příslušnému zajišťovat jednotný výklad a provádění práva EU. Jelikož jsou kolektivní správou předmětných povinně kolektivně spravovaných práv v České republice již pověřeni výše uvedení kolektivní správci práv, zastupující ze zákona všechny nositele práv, jimž podle autorského zákona tato práva přísluší, nedojde v období do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na straně nositelů práv k žádné újmě. Přiznání odkladného účinku se rovněž nedotkne nepřiměřeným způsobem žalobce. Přiznání odkladného účinku z důvodů uvedených výše není podle žalovaného ani v rozporu s veřejným zájmem, naopak je jím odůvodněno.

Osoba zúčastněná na řízení I) (dále též „DILIA“) ve své kasační stížnosti rovněž navrhla přiznání odkladného účinku. Uvedla, že právní následky rozhodnutí by pro žalovaného i osoby zúčastněné na řízení znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout žalobci nebo jiným osobám. Z rozhodnutí Městského soudu v Praze není zřejmé, jak má žalovaný v novém řízení rozhodnout a *„jaká zmatečná situace by v kolektivní správě nastala, pokud by žalovaný znovu rozhodl v rozporu s názorem Nejvyššího správního soudu“*. Značná újma by vznikla nejen uvedeným osobám, ale též uživatelům a dalším účastníkům právních vztahů, neboť by postrádali právní jistotu, u koho mají nabývat oprávnění k užití děl a jiných předmětů ochrany. Zpochybněna by byla i aktivní legitimace v řízeních před soudy.

Osoba zúčastněná na řízení II) (dále též „INTERGRAM“) ve svých vyjádřeních uvedla, že souhlasí s přiznáním odkladného účinku a podmínky pro jeho přiznání považuje za splněné. Žalobce ani osoby zúčastněné na řízení III) a IV) se k návrhu nevyjádřili.

Podle § 107 s. ř. s. *„[k]asační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.“* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *„[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“* Podle odst. 3 téhož ustanovení *„[p]řiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.“*

Institut odkladného účinku žaloby, na jehož přiměřené užití odkazuje ustanovení § 107 s. ř. s., z pochopitelných důvodů nepředpokládá, že by o přiznání odkladného účinku žádal žalovaný nebo osoba zúčastněná na řízení. Jiná situace však nastává v řízení o kasační stížnosti. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1255/2007, platí, že *„[z]ruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost.“*

pokračování

V projednávané věci tak podání kasační stížnosti nezabavuje žalovaného povinnosti realizovat napadený rozsudek, má však právo požádat, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek a aby tak byl odložen výkon napadeného rozsudku. Tohoto práva žalovaný využil.

Nejvyšší správní soud posoudil jednotlivé důvody pro přiznání odkladného účinku, které uplatnili žalovaným a DILIA, a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku byly splněny.

Kolektivní správa autorských práv v České republice je v současné době vystavěna na principu zákonného monopolu, který vyplývá z § 98 odst. 6 písm. c) autorského zákona. Podle tohoto ustanovení *„Ministerstvo udělí oprávnění žadateli, jestliže pro výkon tébož práva ve vztahu k témuž předmětu ochrany, a pokud jde o díla, pro výkon tébož práva k témuž druhu díla, nemá oprávnění již jiná osoba.“*

Účastníci právních vztahů v oblasti autorských práv proto mohou s ohledem na citované ustanovení legitimně očekávat, že kolektivní správu ve vztahu k určitému předmětu ochrany nebo určitému druhu díla vykonává pouze jediný subjekt. Tento zákonný monopol dává nositelům práv zastupovaných kolektivními správci i osobám povinným uzavírat licenční smlouvy nebo platit odměny podle autorského zákona právní jistotu v tom směru, na kterého kolektivního správce se mají se svou záležitostí obrátit. Příslušný kolektivní správce má současně možnost efektivně kontrolovat plnění povinností povinnými subjekty ve vztahu k předmětu ochrany nebo druhu díla, který spravuje.

Nejvyšší správní soud proto přisvědčil žalovanému i osobě zúčastněné na řízení I), že vykonání napadeného rozsudku žalovaným by mohlo vyvolat nežádoucí stav právní nejistoty pro oprávněné i povinné osoby, přičemž osoby povinné platit odměny podle autorského zákona by mohly zneužít vzniklé situace k neplnění zákonem stanovených povinností, jež by se stalo obtížně kontrolovatelným.

S ohledem na uvedené skutečnosti má Nejvyšší správní soud za to, že výkon napadeného rozsudku by znamenal pro žalovaného, který nese obecnou odpovědnost za kolektivní správu autorských práv, pro osoby zúčastněné na řízení, jež tuto správu vykonávají, jakož i pro další subjekty nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci nebo jiným osobám. Přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasačním stížnostem odkladný účinek podle § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s., ve spojení s § 107 s. ř. s. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se až do skončení řízení o kasační stížnosti pozastavují právní účinky přezkoumávaného rozsudku Městského soudu v Praze a obnovují účinky žalobou napadeného správního rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2013

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu